



# ESZTERGOM- BUDAPEST

HIT • REMÉNY • SZERETET

AZ ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ LAPJA

14. ÉVFOLYAM - 2016/3. SZÁM

*„A templomszentelés a fények ünnepe,  
hiszen itt ragyog fel Krisztus,  
a világ világossága.”*

*Erdő Péter*



ÉVFORDULÓ



PÁPAI LÁTOGATÁS



MEGÚJULÁS



## TÖRTÉNELMI PÁPAI LÁTOGATÁS SVÉDORSZÁGBAN

A lutheránus és a Katolikus Egyháznak helyre kell hoznia a múlt hibáit és a kölcsönös megbocsátásra kell törekednie - jelentette ki október 31-én Ferenc pápa, aki a Rómától 500 éve elszakadt lutheránusokkal való megbékélés újabb jeleként Svédországban elismerte a Luther Márton által elindított reformáció kedvező hatásait.

Ferenc pápa az első katolikus egyházfő, aki közel 30 év óta Svédországba látogat, a program során a Szentatyá találkozott XVI. Károly Gusztáv és Szilvia svéd királyi párral és természetesen Stefan Löfven svéd miniszterelnökkel is. A lundi evangélikus templomban - melyet a XVI. században koboztak el a Katolikus Egyháztól, amikor az evangélikus vallás államvallás lett Svédországban - tartott történelmi jelentőségű közös istentiszteleten arról beszélt, Luther Mártontól és a reformációtól is származott némi jó, különös tekintettel az evangélium iránti lelkesedésére. „Hálával ismerjük el, hogy a reformáció segített még inkább központi jelleget adni a Szentírásnak



a Katolikus Egyházon belül” - fogalmazott a reformáció évfordulója alkalmából meghirdetett emlékvé nyitányaként tartott szertartáson. A pápa „okos embernek” nevezte Luthert, aki joggal háborodott fel az akkori katolikus egyházon belül uralkodó korrupció, a világiasság, a pénzszóvárság és a hatalomvágy miatt.

Hangsúlyozta, katolikusok és evangélikusok, hosszú idő után, elkezdtek együtt járni a kiengesztelődés útján, új lehetőség nyílik egy közös út elfogadására, azon út elfogadására, amely az utóbbi ötven évben nyerte el formáját a Lutheránus Világszövetség és a Katolikus Egyház közötti ökumenikus párbeszédben. „Nem nyugodhatunk bele a megosztottságba és az eltávolodásba. Lehetőségünk van arra, hogy helyrehozzuk történelmünk egyik meghatározó szakaszát azáltal, hogy

felülemelkedünk a vitákon és a félreértéseken” - szögezte le.

A katolikus egyházfő és a szertartáson jelen lévő lutheránus egyházi vezetők sajnálkozásukat fejezték ki az egyházszakadást követő tömeggyilkosságok és előítéletek miatt. Fontos mondatok hangzottak el tehát a párbeszéd jegyében, sőt, a pápa megölelte Antje Jackelént, a svédországi evangélikus egyház fejét, Uppsala érsekét, ugyanakkor elemzők szerint a ceremónia végén aláírt közös nyilatkozat továbbra is a status quót tükrözi.

Ismeretes, Luther Márton német szerzetes 1517-ben indította el a reformációt, amikor megírta 95 tételét, ezeket a hagyomány szerint egy wittenbergi kápolna ajtajára szögezte ki 1517. október 31-én.

Somogyi Viktória

*A Boldog Meszlényi Zoltán-templom felszentelésének második évfordulója alkalmából, október 31-én Erdő Péter bíboros mutatott be szentmisét Kelenföldön, a vértanúról elsőként elnevezett templomban. A főpásztor megáldotta az új gyóntatófülkét és az „irgalmasság falát”, melyen az irgalmasság testi és lelki cselekedetei olvashatók.*

Hét új taggal bővült a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend a Budavári Nagybaldogasszony (Mátyás-) templomban október 22-én. Köztük van Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius. Az elmúlt 25 év alatt immár második alkalommal avatott lovagokat Budapesten a rend nagymestere, ezúttal Edwin Frederick O'Brien amerikai bíboros.

Erdő Péter bíboros áldotta meg október 20-án a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégiumban az 1956-os forradalom 60., illetve az iskola alapításának 330., újrarendezésének 20. évfordulója alkalmából állított Mindszenty József-szobrot. A mellszobor Sásdi Antal és családja jóvoltából került az intézménybe. Az ünnepségen az iskola diákjai a hercegprímás emlékiratai alap-

ján mutatták be Mindszenty szolgálatának állomásait, a történelem viharaiiban való helytállását.

Október 16-án tárlatlátogatásokra, megnyitókra és díjátadókra került sor a festészet napja kiemelt helyszínén, Esztergomban, először a Keresztény Múzeumban, aztán az Özicseli Hadsi Ibrahim-dzsámiban, majd a Rondella Galériában, a Vármúzeumban, végül a Szent Adalbert Központban. A Magyar Festészet Napja Alapítvány Üdvözlét a szabadsághozóknak címmel meghirdetett, az 1956-os forradalom és Mindszenty József emlékére kiírt országos pályázata válogatott anyagából a Rondella Galériában Sipos Endre rendezett kiállítást, melyet a fővédnök, Erdő Péter nyitott meg.

*Ferenc pápa újabb öt évre kinevezte Erdő Pétert az Istentiszteleti és Szentiségi Kongregáció tagjává, amiről október 12-én kelt levelében Robert Sarah bíboros, a testület prefektusa értesítette a főpásztort.*

Erdő Péter az Irgalmasság Szentéve alkalmából szeptember 28-án látogatást

tett a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány által fenntartott gyöngyösi Autista Segítő Központban. Reggel szentmisét mutatott be, majd találkozott az ott tanuló autizmussal élő gyermekekkel is.

*Az Európai Tudományos és Művészeti Akadémia a „Tolerancia gyűrű” elnevezésű kitüntetését adományozta Erdő Péternek, aki szeptember 26-án a kölni városházán Felix Unger professzortól, az akadémia elnökétől vette át az elismerést. Sir Charles Hoare, a Weidenfeld Alapítvány elnöke méltóságában elhangzott: Erdő Péter erősen támogatja a kisebbségeket és különösen is törekszik a vallások közötti párbeszédre.*

A szentté avatott Teréz anya tiszteletére szentelte meg szeptember 25-én a IX. kerületi Örökimádás-templom új harangját Erdő Péter. A harang neve arra emlékeztet, hogy Kalkuttai Teréz 1989. június 17-én a templomban jelentette be: rendje letelepszik hazánkban.

Magyar Kurír

## HÁLAADÁS AZ IRGALMASSÁG ÉVÉÉRT

Ha Isten irgalmasságának titkát kutatjuk, magának Jézusnak a személyéhez érkezünk. Jézus erkölcsi tanításának alappillére az igazságosság és az irgalmasság. Ez a két nagy eszmény nem elvont célkitűzés. Az életünkről van szó. Miért is kell nekünk megtartani Jézus erkölcsi tanítását? Azért, hogy boldogok lehessünk! Minden embernek ez a célja és a hivatása, ezért alkotta Isten az embert. De ez a boldogság a földön nem lehet teljes. Ezért kezdi és végzi Jézus a Hegyi Beszédben úgy a Nyolc Boldogság felsorolását, hogy „boldogok..., mert övék a mennyek országa”. Mi, emberek ugyanis a teljes boldogságot a mennyben, vagyis egy a mostani életünket messze felülmúló állapotban, Istennel közvetlenül találkozáskor, a földi élet után tudjuk csak igazán elérni.

Mi történik hát akkor itt, a földön? Itt, a földön ebbe az irányba haladunk! És ennek a módját tanítja meg nekünk Jézus. Van a Boldogságok között kettő, amelyek párt alkotnak, szinte feltételezik, kiegészítik egymást. Az egyik az ember igaz volta, igazsága, a másik pedig az irgalmasság. „Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert kielégítést nyernek” (Mt 5,6). „Boldogok az irgalmasok, mert nekik is irgalmaznak” (Mt 5,7). Szent Ambrus mondja, hogy az ember akkor kezdi el éhezni és szomjazni az igaz életet, amikor a bűneit már megbánta. Amíg az ember súlyos beteg, nem érzi az éhséget. Az igazságra való vágyakozás tehát már a bűnbánat és a lelki gyógyulás jele. Szent Jeromos szerint nem elég az igaz életre vágyani, hanem éhezni kell az igazságot, újra és újra jótettekkel kell megerősíteni magunkban, hogy a helyes úton járunk. Isten

majd betölti az igazságra éhező ember vágyait. Jutalma minden emberi elképzelést meghalad.

A régiek az igazságosságról úgy beszéltek, mint készségről, hogy mindenkinek megadjuk, ami jár neki. Ez azonban Krisztus tanításának fényében azt is jelenti, hogy Istennek az egész életünket, minden képességünket oda kell adnunk, hiszen mindent tőle kaptunk, semmink nincs, amivel ne tartoznánk neki. „Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, mit dicsekszel vele, mintha nem kaptad volna?” (1Kor 4,7) - írja Szent Pál. Ez az, amit a főparancs is kíván: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és minden erődből”.

De az igazságossággal, az igaz volttal szorosan összekapcsolódik az irgalmasság is. Az irgalmasság nem szentimentalizmus. Irgalmasnak lenni azt jelenti, hogy adunk, jót teszünk, megbocsátunk akkor is, ha ezt valaki nem érdemli meg. Ezért az irgalom néha ajándékozó szert. Ilyen értelemben sorolja fel hagyományosan az Egyház az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit. Erről tesz tanúságot az Egyház szeretetszolgálat. De ilyen ajándékozó szeretet kell ahhoz is, hogy jövőnk legyen. Amit a gyermekekért, az utánunk jövő nemzedékért teszünk, azt nem a hála érdekében, nem a későbbi viszonzó szeretet biztosítása kedvéért tesszük, hanem azt az ajándékot adjuk tovább, amit mi is másoktól, végső soron magától Istentől kaptunk. Az Istennek járó totális szeretet kifejezése tehát az embertársak iránti önfeláldozó, nagylelkű szeretet.

Erről elméltünk az idén, amikor átléptünk az irgalmasság kapuin. Ennek a jegyében tartottunk gyűjtést a Közel-



Keleten élő keresztény menekültek javára. Ezért keressük majd az ideai adventben is, hogy kinek segíthetünk a magunk környezetében.

Köszönjük a Gondviselésnek és köszönjük a Szentatyának az Irgalmasság Évét!

*Erdő Péter*

Egy nappal az Isteni Irgalmasság Rendkívüli Szentévének vége előtt, november 19-én Ferenc pápa 17 új bíborost nevez ki. A leendő kardinálisok a világ 11 országából valók, ez kifejezi az „egyház egyetemességét”. A Szentatya az erről szóló bejelentésen elmondta, a lista élén az olasz Mario Zenari szíriai apostoli nuncius áll, a második a sorban Dieudonné Nzapalainga bangui érsek, aki a legfiatalabb a 17 új bíboros közül, még 50 éves sincs, és az egyházfő tavaly év végi közép-afrikai útja során találkozott vele. Az egyházfő bíborossá nevezi ki még mások mellett Carlo Osoro Sierra madridi és Sérgio da Rocha brazíliavárosi érseket is.

Négy bíboros 80 év feletti. Közülük hárman korábbi érsekek vagy püspökök.

A negyedik viszont egy egyszerű albániai pap, Ernest Simoni is, aki október 18-án lesz 88 éves. Róla a Vatikán azt hozta nyilvánosságra, hogy Enver Hodzsa uralma idején, 1963-ban bebörtönözték, majd halálra ítélték, de a büntetést 25 év kényszermunkára változtatták, s összesen 18 évet töltött börtönökben.

November 20-án, a szentév lezárásakor a katolikus egyházfő misét celebrál az új bíborosokkal, a konzisztóriumon jelen lesz Erdő Péter bíboros. Az Esztergom-Budapesti Főegyház-megyében az ünnepélyes zárásra november 13-án, vasárnap délelőtt fél tizenegyre kerül sor, mely alkalomból Erdő Péter szentmisét celebrál az esztergomi bazilikában. A budapesti Szent István-bazilikában ugyanaznap, este hatkor

Snell György püspök, míg a máriaremetei bazilikában Esterházy László kanonok, plébános fél tizenegyre zárja a szentévet, melyet 2013. március 13-i megválasztásának második évfordulóján jelentett be Ferenc pápa.

A Szentatya akkor arról beszélt, az irgalmasságnak szentelt rendkívüli szentévet „új állomásnak” szánja az egyház szolgálatában, az „öröm forrása lesz, ha újra felfedezi az irgalmasságot és ezt minden emberhez elviszi”. Az eseménysorozattal a II. Vatikáni Zsinatra is emlékeztek a katolikusok: a kezdési időpont a zsinat befejeződésének 50. évfordulója. Ez volt a 30. szentév az egyház történetében.

*K.D.*

## JEZSUITA SZERZETES A PRÍMÁSI TRÓNON

2016. szeptember 28-án volt Pázmány Péter esztergomi érseki kinevezésének 400. évfordulója. Az esemény a magyar egyház- és művelődéstörténet szimbolikus mozzanata. Egy egyszerre karizmatikus és kreatív tudós, főpap és politikus történelmi helyzetbe kerülésének napja. Lehetőségei kamatoztatásának legfontosabb mutatója az 1635-ös nagyszombati egyetemalapítás.

A köztudatban az él, hogy Pázmány Péter, miután kiváló hitshónok, hitvitázó és az irodalmi magyar nyelv egyik megteremtője volt, méltán és törvényszerűen került az esztergomi érseki székbe, lett a nádor mellett a királyi Magyarország rendi-közjogi vezetője. A történelmi valóság azonban ennél jóval bonyolultabb, izgalmasabb. A Gondviselés különös figyelme és törődése változatos eszközökkel segítette Pázmányt az érseki székbe. Prímási kinevezése támogatásának, előkészítésének, illetve megvalósulásának magyarázatát ugyanis akár a császári és királyi udvarban, akár pedig Rómában alapvetően nem a magyar jezsuita szerzetes hitvitázó, térítői, írói munkássága terén találhatjuk meg. A kora újkori politika sajátosságai szerint inkább valamilyen szorosabb kötődést és érdekazonosságot kell keresnünk az eseményben meghatározó szerepet játszó Habsburg- és a római döntéshozatal irányában.

E kötődésnek kézzelfogható nyomát leljük egy 1616. októberi diplomáciai jelentésben, ami arról tudósít, hogy Pázmány teljesen és feltétlenül bírta V. Pál pápa (1605-1621) bizalmát. Alapját - a Prágában működő pápai nuncius kedvező jelentései sorozata mellett, sőt inkább előtt - semmi másban nem találhatjuk meg, mint abban a személyes benyomásban, amelyet a magyar jezsuita tett az egyházfőre 1615. január 5-ei magánkihallgatásán. A pápai Államtitkárság 1615. január 10-ei jegyzéke szerint a magyar jezsuita maga hozta elő: a Szentszéknek különös figyelmet kellene



fordítania a magyar és a cseh trón, valamint a császári méltóság öröklésének biztosítására. II. Mátyásnak (1608-1619) nem volt gyermeke, utódlásának problémái pedig hamarosan a harmincéves háború kitéréséhez vezettek. A továbbiakban a magyar szerzetesre úgy tekintettek a római Kúriában, mint akire a szentszéki diplomácia számíthat „az egész kereszténység legfontosabb ügyének”, a Habsburg-utódlás kedvező végkimenetelében.

II. Mátyás 1612. évi sikeres császárrá választását követően a beteges, mind depressziósabb uralkodó utódának kiválasztása, az utódlás megfelelő időzítése - és ezzel saját befolyásának átmentése - állt a kormányzást kézben tartó főminiszter, Melchior Klesl bécsi püspök, bíboros, a császári Titkos Tanács elnöke politikájának középpontjában is. A bécsi pékmester fiaként született Klesl a pápai diplomáciával egy időben, sőt, talán némileg még előtte ismerte

fel, hogy a korábbi magyar országgyűléseken (1608, 1613) a Jézus Társaság képviselőjében, és elődje, Forgách Ferenc bíboros esztergomi érsek (1607-1615) oldalán feltűnést keltő Pázmány a legalkalmasabb személy politikája magyarországi képviselőjére. Már 1615 áprilisában elindultak a Habsburg diplomácia lépései Rómában, hogy V. Pál mentesítse jezsuita rendi kötelezettségei és kötöttségei alól, mivel a rendi szabályzat nem engedte meg, hogy a jezsuiták főpapi javadalmat tölthessenek be és ezt a magyar jog is tiltotta. Pázmány Péter viszonya rendjével ekkor rendkívül feszültté vált, a rendi előjárók egyenesen el akarták távolítani az országból. Helyzetét súlyosbította Forgách Ferenc 1615. októberi váratlan halála, akinek Pázmány egyszerre volt pártfogoltja, tanácsadója és gyóntatója. Egyúttal azonban lehetőségeit is növelte, hiszen új, „itthoni” patrónusa, Klesl immár nem egyszerű főpapi, hanem egyenesen a prímási székbe szánta.

Innen a magyar rendiség vezetőjeként közjogilag kedvezőbb lehetőségei nyíltak a közelgő királyválasztás irányítására. Magyarország 1687-ig volt választómarchia.

Pázmány Péter ügyes politizálásának köszönhetően a Habsburgok magyarországi trónutódlása 1618-ban II. Ferdinánd (1619-1637) megválasztásával, majd megkoronázásával sikeresen megtörtént. A Habsburgok magyarországi uralmi rendszerének nemcsak megszilárdítója és egyik fő képviselője volt, hanem kifejezetten emiatt lett Magyarország prímása s mint ilyen a katolikus restauráció meghatározó alakja.

Pázmány Péter pályájának 400 éve, 1616. szeptember 28-án bekövetkezett, az Isteni Gondviselésnek köszönhető fordulata az európai történelem, a korabeli nemzetközi politika és diplomácia koordinátáin érthető meg evilági távlatokban.

Tusor Péter



Ünnepi zárandoklatot szervezett az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Nagyszombatba, ahol négy százötven éve alapította Oláh Miklós esztergomi érsek az első magyarországi papnevelő intézetet. Az intézmény utóda, az esztergomi szeminárium szeptember 13-án ünnepelte a jubileumot a ma Szlovákiához tartozó városban, a régi székesegyházban pedig Erdő Péter bíboros mutatott be szentmisét, homíliájában a missziós lelkület fontosságát emelte ki. A főpásztorral koncelebrált Orosch János nagyszombati érsek, aki köszöntötte az ünneplő papokat és papnövendékeket a „kis Rómában”, Pázmány Péter városában, s kifejezte köszönetét, hogy ellátogattak a Szent Miklós-bazilikába, amelyet még Nagy Lajos király építtetett egy korábbi román templom helyére.



## A MEGÚJULÁS JELEI GONDOLATOK A 25. ORSZÁGOS KARIZMATIKUS-TALÁLKOZÓ ELÉ

Nincs izgalmasabb dolog, mint Isten nyomait fűrkészni a történelemben, szemlélni az „idők jeleit”. Ne gondoljuk, hogy az Egyház csak mostanában él át küzdelmes és nehéz időszakokat. A krízisek legfőbb okai a történelemben sohasem a külső üldözésben keresendők, hanem a megfoghatkozó hitben.

„Ahol azonban elhatalmasodott a bűn, túlaradt a kegyelem” - olvassuk Szent Pálnál a krisztusi megváltás megvalósulásáról (Róm 5,20). Amikor túlarad a bűn, amikor végképp összekuszáltuk emberi kapcsolatainkat, elrontottuk az életünket, kollektív ostobaságunkban a pusztulás szélére taszítottuk országunkat, bolygónkat... nos, ekkor, éppen ekkor kerülhetünk a legközelebb a kegyelem erőteljes megtapasztalásához. Feltéve, ha utolsó erőnket összeszedve, őszinte szívvel Istenhez kiáltunk.

Isten mindig küld olyanokat, akiket Ő már megérintett szeretetével, akik a kegyelem kiáradása által már az Isten szerelmesei lettek, s akik másoknak is segíteni tudnak az Ő felfedezésében. Szent Benedek, Domonkos vagy Assisi Szent Ferenc mind válságokkal teli korok gyermekei voltak. Isten küldte őket, esendő, gyakran magányos embereként, de akiknek szívében lassan elhatalmasodott az isteni tűz, és gyújtani tudtak: százak, ezrek, milliók életét változtatva meg, s végül új irányt adva Európa fejlődésének. S az isteni gondviselésnek ez a logikája érvényesül az egész történelemben.

„Esély az Egyház és az egész világ számára” – így nevezte a katolikus karizmatikus megújulást Boldog VI. Pál pápa, annak 1975-ben, Rómában tartott harmadik nemzetközi kongresszusán. A Lélek új megtapasztalásának tüze emberről emberre, szívről szívre terjedt a XX. szá-

zadban, s viharos gyorsasággal járta át a Világegyházat. Nem nagy szentek, csak egyszerű hívők által... A szellemi áramlat a „karizmatikus” nevet a Szentlélek ajándékának és kegyelmi adományainak - kharizma - megtapasztalásáról kapta. Becslések szerint az elmúlt közel ötven évben kétszázmillió katolikus életére volt meghatározó hatással. Mivel tagjai és közösségei intenzíven evangelizálnak, ez a szám naponta gyarapszik friss megtérőkkel is. Magyarországon több mint száz közösség tartozik ide, amelyek a Kárpát-medence magyarok lakta területein mindenütt megtalálható csoportokkal is kapcsolatban állnak. Céljuk mindenütt közös. A Szentlélek pünkösdi kiáradásának megtapasztalása egy mindent átfogó vízióhoz vezet az egyén, a család, az Egyház és a társadalom egészének lelki megújulását célozva. Isten képes ma is eljutni minden ember szívéhez, és számít ránk ebben a munkában!

A karizmatikus megújulás vezetői mindig igyekeztek üdvösségtörténeti keretben szemlélni az általuk átélt eseményeket. Világos volt számukra, hogy amit a Szentlélek a II. Vatikáni Zsinaton megmutatott a tanítás szintjén, azt a két évvel később induló karizmatikus megújulás számos elemében megtapasztalta és átélte a gyakorlatban.

A megújulás világi hívők kis imacsoportjaiban született. A zsinati tanítás Szent Pálra hivatkozva megállapítja, hogy a Szentlélek sajátos kegyelmeket oszt szét a hívők között, amelyekkel „alkalmassá és készségesé teszi őket különféle munkák és feladatok vállalására az Egyház megújítása és továbbépítése érdekében” (LG 12). Az Egyház minden megkeresztelt tagjának egyenlő a méltósága (vö. LG 32), hiszen mindannyian Isten gyermekei, sőt, Jézus Krisztus

tanítványai és apostolai, osztozva az ő papi, próféta és királyi küldetésében. A Megújulásban részt vevő hívők számára maga a Szentlélek tette egészen bensőségesé ezt az identitást. Így váltak az evangélium természetes továbbadói: tömeges „megjelenésük” a Gondviselés hatalmas kegyelme volt a '60-as, '70-es évek rohamosan elvállaltalanodó társadalmaiban.

A kívülálló számára a karizmatikus közösségek legjellemzőbb vonása a lelkes Istendicséret és a folyamatos misszió. Jól látható, hogy e két összetevő egyre fontosabb helyet foglal el az elmúlt évtizedek egyházi gondolkodásában. A Megújulás közösségei világszerte lelkesen kapcsolódtak be az „új evangelizáció” 1986-ban meghirdetett programjába, s így újszerű, termékeny kapcsolatba kerültek a hivatalos Egyházzal. Ugyanez volt megfigyelhető Magyarországon is, amikor a 2007-es Budapesti Városmisszió eseményeinek megszervezésében közösségeik jelentős szerepet vállaltak. A tüzet pedig tovább kell vinni! Idén, szintén az „idők jelei” által ösztönözve már két nagyszabású budapesti missziót tartottak, más közösségekkel együtt a Magyar Városmisszió Szövetségbe tömörülve. Az október 23-át megelőző ünnepi héten számos fiatal sikerteljes megszólítaniuk utcai és templomi szolgálataik, valamint a nem hívőknek szóló ifjúsági TŰZ találkozó alkalmával.

A karizmatikus Megújulás közelgő 25. országos találkozóján a résztvevők számot vetnek a múlttal, s erőt kérnek a jövő szolgálataikhoz. Szívükben érzik, hogy nem önmagukért léteznek. Isten akarja használni őket az Egyház és az egész világ szolgálatára.

Kunszabó Zoltán

November 12-én, szombaton tartják az újpesti Jéppalotában a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás 25. Országos Találkozóját. A „Hirdessétek csodatetteit” elnevezésű jubileumi összefüggésben a Megújulás ismert vezetői és ifjú reménységei tesznek tanúságot. Az ünnepi alkalom csúcspontját jelentő záró szentmisét Erdő Péter bíboros tartja.



## FELSZENTELTÉK A GAZDAGRÉTI SZENT ANGYALOK-TEPLOMOT

Huszonhat évvel az alapköletétel után szentelte fel Erdő Péter bíboros idén október 1-jén hazánk legismertebb lakótelepi templomát, a Budapest XI. kerületében levő Szent Angyalok-templomot. A 2002-ben még félkész, de már misézésre alkalmas templomot Paskai László bíboros áldotta meg, így már akkor birtokba vehette a közösség a liturgia céljaira, ám a teljes berendezés csak idén készült el. Az elsőszoombat délelőttjén tartott szentmisén koncelebrált Cserháti Ferenc segédpüspök és a főegyházmegye számos papja, jelen voltak közéleti személyiségek, kerületi vezetők, de az ország minden részéből és a Délvidékről is érkeztek hívők, akik közül jónéhányan nem is fértek be a száz fős templomba, így szabadtéri kivetítőn követték az eseményeket.

A szertartás elején a főtervezők, Koppányi Imre és Udvaros Péter jelképesen átadták a templom kulcsát Erdő Péternek, aki ezután megkérte Szederkényi Károly plébánost, nyissa meg az épület ajtaját. A szentmise homíliájában a főpásztor felidézte: az 1980-as évek végén Lipp László atya, aki akkor kelenföldi káplán volt, beleszeretett a gondolatba, hogy ebben a festői környezetben templomot kell építeni. Szervező lelkészévé az akkori főpásztor László

atyát nevezte ki, később a közösség önálló lelkészség, majd plébánia lett.

1990-ben került sor az alapköletételre, de hosszú út vezetett még a templom felépüléséig. A munkálatokat a '90-es évek végén a központi költségvetés, a főegyházmegye és Újbuda önkormányzata is támogatta. 2002-ben tető került a falakra, ám az impozáns épület befejezését csak a 2013-ban kapott kormányzati hozzájárulás tette lehetővé.

Időközben, 2009-ben elhunyt Lipp László, a nagy mű befejezését és a lelkipásztori konszolidáció felelős munkáját Szederkényi Károly prépost vállalta, akit 2010-ben plébánosnak nevezett ki Erdő Péter.

A templom valóban lenyűgöző, apszisát Marko Ivan Rupnik világhírű mozaikművész alkotása díszíti, a középontban, mint a keresztény hit és élet centrumában is, Krisztus személye áll. Körülötte a Szent Angyalok alakját látjuk. „Imádkozunk azért, hogy ez az épület felemelje az ide belépők lelkét és szellemét, nemcsak az általános megilletődöttség és kellemes közérzet szintjéig, hanem az Istennel való találkozás magasságába. Ez az a cél, amire az ember élete irányul, ezért olyan nagyszerű, hogy ez a templom messziről is látható, s a lakóte-

lep szürkéségéből kiemelkedve az ég felé mutat” - fogalmazott a főpásztor, hozzátéve: „a templomszentelés méltán a fények ünnepe, hiszen „itt ragyog fel számunkra Krisztus, aki a világ világossága”.

A bíboros négy libanoni szent ereklyét adta át, amelyeket idei közéleti látogatása során a Maronita Katolikus Egyháztól kapott. Az első Szent Charbelé, aki szerzetes, kiváló lelkipásztor, majd hosszú éveken át remete volt, közbenjárására számos csoda történt és történik napjainkban is. Szent Rafka imádságban élő apáca volt, aki szenvedéseit ajánlotta fel Krisztusnak, a családok pártfogójaként tisztelik. Szent Nimatulla kiváló teológus volt, Boldog Esteban pedig laikus testvér, aki mindenkinek készségesen szolgálatára állt.

A szertartást követően jelentették be: az épületegyüttes díszvilágítást is kapott, amelynek kialakítási és üzemeltetési költségeit a fővárosi önkormányzat magára vállalta. A kupola üvegteteje és az égre mutató kereszt mindennap a napi liturgikus színben jelenik meg. A Szent Angyalok-templom az éjszaka sötétjében is a reménységet, a hitre szóló meghívást hirdeti.

*Agonáns Szonja*

## MEGÚJUL A FŐEGYHÁZMEGYE ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGE

Az elmúlt időszakban folyamatosan újultak meg az egyházmegye templomai, a hitélethez szükséges épületei. A budatétényi Szent István Király plébánia-templom nemrég, 2012-ben ünnepelte századik születésnapját. A Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök által 1912-ben végzett megáldás óta számos változáson átment, helyi védettség alatt álló templom a II. világháború alatt súlyosan megsérült, ekkor pusztultak el a részben magyar szenteket ábrázoló üvegablakai is. Többször bővítették, ám a gondos karbantartás mellett is amorti-

zálódtak az épület részei, különösen az időjárás viszonyosságainak erősen kitett tető, amelyet többéves előkészítés után most sikerült rendbe tenni. Az egyházmegye és a hívek adományai révén a régi épületrész homlokzati rehabilitációja is megvalósult. Jövőre folytatódik a felújítás és a tervek szerint a hittantermet is bővítik majd.

Elkészült az újlaki Sarlós Boldogasszony-templom tornyának és főhomlokzatának teljes felújítása, és folytatódott a zuglói Pádúai Szent Antal-plébániatemplom rendbetétele. Megújult

a visegrádi plébánia épületének külseje, továbbá a szomori Szent Mihály- és a tardosi Szent Mária Magdolna-templomok homlokzata. Esztergomban elkészült az Érseki Palota dunai falfrontjának megújítása, az épület további részeinek renoválása a következő időszakban várható. Elkészült a márciusban kigyulladt, s használhatatlanná vált rákospalotai Jézus Szíve-plébániatemplom helyreállítása is, amelyet Erdő Péter bíboros áldott meg szeptember 11-én a közösség nagy örömeire.

*Sandner Zoltán*

## ŐSZI ÉS TÉLI AKCIÓK AZ ÉVFORDULÓS KARITÁSZNÁL

A téli hideg beköszöntével egyre nagyobb gondot, komoly terhet jelentenek a nehézségekkel küzdő családoknak a hétköznapok, a megnövekvő közüzemi díjak, illetve az iskolába járással kapcsolatos kiadások. A Katolikus Karitás az idén is számos akcióval igyekszik segíteni a rászorulóknak. A főgyógyhely területén ősszel 1560 láda, mintegy 22 tonna almát osztottak ki, több mint 1150 családnak és 11 intézménynek, emellett 3 tonna burgonyával segítettek 100 családot. Többeknek, különösen az egyedülálló idős embereknek a fűtés biztosítása, kifizetése jelent gondot télen. A Karitás országos programja keretében az egyházmegyében 15 kályhát adnak át, amihez tüzelő is jár, igény szerint. A plébániai karitászcsoportok is számos helyen segítik ruhával, élelmiszer-csomaggal a rászorulókat, emellett rendszeresen szerveznek melegételesztást, és a tanév során diákok iskolai étkezését is támogatják.

A Karitás idén két jubileumot is ünnepel: alapításának 85., újraalapításának 25. évfordulóját. Ennek alkalmából 53 önkéntes részesült Caritas Hungarica díjban, amelyet október 8-án adott át Spányi Antal, a Katolikus Karitás püspök-elnöke és Écsy Gábor, a szervezet igazgatója Budapesten, a Magyar Szentek-templomban. A kitüntetést 2012-ben alapították, célja elismerni és értékelni az önkéntesek különböző szociális területeken végzett példaértékű munkáját, egyben mindenkit buzdítani karitatív tevékenység végzésére. A főgyógyhelyében Ecseri Antalné, Fekete Ferencné, Józsné Élterő Katalin és Szandányi Zsuzsanna vehette át a díjat. Ezúttal egy kiemelt támogató is elismerésben részesült: Friderun Krems asszony, aki immár 25 éve segíti a rászorulókat, jelentős adományokkal támogatva a Karitás munkáját.

Szintén a jubileum kiemelt eseménye volt, amikor szeptember 24-én csa-

ládi nap keretében emlékeztek meg a Karitás magyarországi megalapítójáról, Mihalovics Zsigmondról szülőfalujában, a Veszprém megyei Homokbödögén. Az ünnepen szentmisét mutatott be, majd emléktáblát áldott meg Erdő Péter bíboros. A főpásztor köszöntő szavaiból kiderült a személyes kapcsolat: Mihalovics Zsigmond a főpásztor édesanyjának keresztapja volt, ezért több alkalommal is szeretettel és tisztelettel Zsiga bácsinak nevezte az alapítót. A bíboros úgy fogalmazott: „Zsiga bácsi annak idején észszerűen szervezte meg a segítséget, mindenekelőtt környezettanulmányt végzett, és így a plébániák önkéntesei a valóban rászorulókat segíthették. Megfontoltsága napjainkban is követendő példa, bibliai alapú szemlélet: a kötelességek sorrendjének megfelelően elsőként a hozzánk közelállók ismerjük meg és segítsük.”

Csaporó Török Viktória



## A VÁSÁRLÁS IS LEHET KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉG

Egy üzletileg is működő modellt, illetve a társadalmi felelősségvállalást igyekszik összekapcsolni az a közösségi vásárlást támogató, és részben még fejlesztés alatt álló weboldal, melyet a SmartMBSE Kft. indított. A célokról Polgár Balázs ügyvezetőt, az ÉrMe Budapest Klub tagját kérdeztük.

- Mit jelent a közösségi vásárlás?

- Most nyáron vágtunk bele a VeddeEgyütt! internetes platform elkészítésébe, ennek célja, hogy összehozzuk a helyi termelőket a helyi közösségekkel. Egy „offline” közösségi vásár megszervezése sok munkával jár, ennek terheit nagy részben le tudjuk venni a vásárszervezők válláról. A rendelések összegyűjtése, a kommunikáció a vásárlói közösség tagjaival a netes platformon keresztül folyhat, a cél pedig ugyanaz, mint a hagyományos közösségi vásárok esetében: minél rövidebb értékesítési lánc kialakítása.

- Milyen vásárlói közösségekre kell gondolnunk?

- Ez lehet akár plébániai vagy munkahelyi közösség, de lakóközösségben is lehet ilyen szervezni. Éppen a Karitással egyeztetünk arról, hogy karitászirodákban legyenek az átvételi pontok. Az így kialakuló egyfajta „karitás termelői vásár” jutalékát a rászorulóknak osztaná szét a segélyszervezet.

- Tehát egy fontos társadalmi felelősségvállalást és egy üzletileg is jól működő modellt kapcsolnak össze?

- Igen, erről van szó, és ezért nagyon jól illik ahhoz a szemlélethez, amit az ÉrMe Üzleti Hálózat is képvisel. Egyébként az is cél, hogy így valamilyen módon a vásárlást is bevonjuk a közösségi tevékenységeink közé. Például ha magamnak rendeltem egy láda almát, valószínűleg úgyis autóval fogok érte menni, és akkor már a közelemben élő két-három embernek is el tudom vinni a

nekik szánt vagy általuk rendelt termékeket. Így a vásárlói közösségek jelentős terhet tudnának átvállalni az aktív karitás-munkatársaktól, akik úgyis kevesen vannak a megoldandó feladatok nagyságához képest.

- Hol tart most a szervezés?

- Többek között a kismarosi ciszterci nővéreken keresztül kezdtük el összefogni a termelőket, mert a nővérek a Börzsöny vidékén már szerveztek hat-nyolc évvel ezelőtt közösséget vásártársaival és ribizlitemelőikkel, de például a nemrég lezajlott KATTÁRS-on is további együttműködések kezdődtek. Várjuk a további jelentkezőket! Nagy örömmel fogadjuk a termelői elérhetőségeket és a vásárlói közösségeket is a <https://veddegyutt.hu> weboldalon, illetve az [info@veddegyutt.hu](mailto:info@veddegyutt.hu) e-mail címen.



Bethlenfalvy Gábor



## 10 ÉV A CCEE ÉLÉN

Levélben mondott köszönetet Ferenc pápa Erdő Péter bíborosnak, aki két ciklus, tíz év után köszönt le az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) elnöki tisztségéről. Az apostoli áldását küldő Szentatya a főpásztor tevékenységét „nagylelkű fáradozásnak” nevezte, úgy fogalmazott: szelíden és távolba tekintve szolgált, buzgóságával az evangéliumi szeretetet mindennek fölébe helyezve.

A bíboros a Magyar Kurírnak nyilatkozva, az elmúlt évtizedet értékelve felidézte: külön öröm volt számára, hogy nemzetközi szervezetekkel és állami vezetőkkel folytatott tárgyalások során képviselhetette az európai püspöki konferenciákat, segíthette a kapcsolatok építését. „Mély benyomást tettek rám azok a beszélgetések, melyeket ismert európai politikusokkal folytattam a vallás társadalmi szerepéről. Sikertől érzékeltetem: a vallás nem elvesz az embertől, sőt, ez teszi értelmessé, személyessé az életet. Különösen a kereszténység, mely azt tanítja, hogy az Isten személy, aki kapcsolatba lép velünk, aki boldoggá akar tenni bennünket” - fogalmazott.

Szólt arról is, napjainkban a család intézménye több oldalról is fenyegetett helyzetben van, részben azért, mert az egyes ember egyre kevésbé vállal tartós kötelezettséget, miközben létezik egy ideológiai támadás, mely meghaladottnak tekinti a házasságot. Ráadásul több nemzetközi szervezet a gazdasági segítség feltételül szabja, hogy családelleses törvények szülessenek.

Európa legnagyobb kísértése éppen az egyén önzése és kényelmessége, legnagyobb lehetősége pedig a közösségi cselekvés, illetve a közös útkeresés - ezt már a távirati irodának mondta Erdő Péter, aki szerint a legnagyobb csapdahelyzet ma az európai ember életstílusa, az, hogy „hajlamosak vagyunk kizárólag saját kényelmünkkel és jó közérzetünkkel törődni”. Aki pedig ilyen „kábán és szétzórtnak” él, az vagy észre sem veszi, vagy észreveszi ugyan, de nem képes komolyan venni a körülötte zajló eseményeket. Ez vonatkozik mindenre: a közvetlen emberi kapcsolatokra éppúgy, mint a leg súlyosabb társadalmi problémákra.

A bíboros kitért az Európán belüli keresztényüldözésre is. Azt mondta, a keresztények elleni cselekmények palettája igen széles: az erőszakos cselekedetektől a templom- és temetőrongálásokon keresztül a társadalmi diszkriminációig terjed. Hozzátette: létezik egy központ, amelyet kifejezetten azért hoztak létre, hogy regisztrálják ezeket az európai atrocitásokat. Szerinte e jelenségek ellen az európai szervezetek még mindig nem léptek fel elég határozottan, pedig az erőszakos cselekmények száma egyértelműen nőtt. De a keresztényellenesség növekedésével párhuzamosan megfigyelhető egy másik, ezzel ellentétes irányú folyamat is: megjelent egyfajta keresztény öntudatra ébredés, a keresztények egyénileg és közösségként is egyre inkább kiállnak jogaikért.

Az egyházak közti párbeszédért végzett munka kapcsán kiemelte az Európai Katolikus-Ortodox Fórumot, amelyet 2008 óta több alkalommal megtartottak, de kitért a protestáns egyházakkal együtt végzett munkára is, jelentős eredménynek nevezve a keresztény egyházak közös párbeszédét az iszlámmal.

## KIÁLLÁS AZ ÜLDÖZÖTT KERESZTÉNYEKÉRT

A CCEE éves közgyűlése, amelyen átadta az elnökséget főpásztorunk, október 6. és 9. között zajlott a Monacói Nagyhercegségben, ahol számos kiemelt témáról tanácskoztak. A program elején bemutatták A találkozás és a remény. Az európai püspökök válasza a korunk emberét érő kihívásokra című, Paolo Bustaffa által szerkesztett kötetet, amely összefoglalja a CCEE 2006 és 2016 közötti történetét. A püspökök elutaztak Nizzába is, a július 14-i merénylet áldozatainak emlékhelyéhez, hogy imádkozzanak és elmélkedjenek. Végül „tisztá és erőteljes” üzenetet fogalmaztak: „Azt kérjük a népek és nemzetek vezetőitől, dolgozzanak azon, hogy biztosítsák minden személy és minden közösség méltóságát, teljes szabadságát, legfőképpen a legsebezhetőbbeket... Fedezzék fel Európában, ahol számos társadalmi és kulturális hatás nyomására a kereszténységet hátrányos megkülönböztetés révén mindinkább perifériára szorítják, hogy az egészséges szemléletű laicitáshoz hozzátartozik a vallás társadalomban és a népek életében betöltött értékeinek elismerése is”. Hozzátették: ha tagadják vagy eltörlik Jézus Krisztus Istenét az emberek életéből, nem a fejlődést biztosítják, hanem éppen a szellemi és erkölcsi elszegényedés kiindulópontját szolgáltatják.

Kuzmányi István



Az európai Püspöki Konferenciák elnökei, akik e tisztségükön fogva a CCEE tagjai, október 8-án megválasztották a testület új vezetőségét a következő öt éves időszakra. Elnökké Angelo Bagnasco bíboros genovai érseket választották, míg az alelnökök Vincent Nichols westminsteri érsek és Stanisław Gadecki poznańi érsek lettek. A CCEE 1971-ben alakult, 33 európai püspöki konferenciát tömörít, amelyeket elnökeik képviselnek. Tagja a szervezetnek Luxemburg és Monaco érseke, Ciprus maronita érseke, a moldovai Chisinau püspöke, a munkácsi görögkatolikus püspök és Észtország apostoli kormányzója is. A tanácsot alkotó 39 tag 45 nemzetet reprezentál.



„A pályát végigfutottam,  
a hitet megtartottam”

A Magyar Érdemrend tisztikeresztjével tüntették ki Varjú Imre nyugalmazott plébánost október 23-án.

Varjú Imre 1978-tól huszonöt évig volt plébános Pestszentlőrincen, és nyugdíjas papként most is ott szolgál az Ibolya utcai Szent József-kápolnában. Idén nyáron ebben az egyházközségben ünnepelte pappá szentelésének hatvanadik évfordulóját. A kitüntetést az 1956-os szabadságharc forradalmárainak odaadó lelki gondozásával induló hat évtizedes, rendkívüli elhivatottságban megélt papi szolgálataért, valamint a Budavári Nagyboldogasszony-főplébániatemplom műemlékvédelmi és szakrális szempontból is kivételes rekonstrukciójának létrejötté érdekében végzett meghatározó tevékenysége elismeréseként adományozta neki Áder János köztársasági elnök. Az elismerést Surján László volt európai parlamenti képviselő adta át a pestszentlőrinci Mária Szeplőtelen Szíve-főplébániatemplomban, a díjazott által bemutatott szentmise végén.

Az ünnepi szertartáson számos közéleti személyiség vett részt, így ott volt Lomnici Zoltán jogász, az Emberi Méltóság Tanácsa elnöke, Dömötör István és Szarvas Attila alpolgármesterek, illetve Nagy Krisztina, a Sapientia Szerzetesi és Hittudományi Főiskola Pedagógia Tanszékének vezetője is. A kitüntetés átadásakor Surján László elmondta, az egész közösséghez szól

## ÁLLAMI ELISMERÉS VARJÚ IMRE ATYÁNAK

az elismerés, mert ráirányítja a figyelmet arra: itt van köztünk valaki, akit érdemes figyelni, követni. Kiemelte Varjú Imre életútjából 1956. november 4-ét, amikor fiatal papként eljuttatta az Oltáriszentséget a kórházba, hogy vigaszt adjon azoknak, akik életük utolsó óráit élték.

Ezzel kapcsolatban később a díjazott egy interjúban felidézte a konkrét esetet. Elmondta, a Kálvin téren meglátták az oroszok, amikor éppen az Oltáriszentséget vitte, egy nyakába akasztott oltárkendőben. „Két katonám segezte a géppuskát. Nem félttem, hogy meg fogok halni, arra gondoltam: akkor nem tudom bevinni az Oltáriszentséget a kórházba, tehát nem halhatok meg. És arra, hogy Jézust viszem, ha lelőnek, csak fölvisz a mennyországba utána. Elmentem a tankok előtt anélkül, hogy lőttek volna. Vasárnaptól péntekig a kórházban voltam, át sem öltöztem” – mondta el. A borzasztó viszonyok kapcsán megjegyezte: „nem volt ott hitetlen ember, a katolikusok mind gyóntak és áldoztak, a többiek is imádkoztak velünk együtt”.

Brossúrák készítése miatt aztán a hatóságok elfogták és bebörtönözték, miután 1957 tavaszán megtalálták. Három hónapig a hírhedt Gyorskocsi utcában raboskodott, majd fél évre a Markó utcába került. Végül jogerősen négy év szigorított fogházra ítélték államellenes izgatásért, a rendszer megdöntésére irányuló szervezkedésért, a kommunizmus ellen felbujtó iratok terjesztéséért. 1959-ben amnesztiával szabadult, ám utána is megbélyegzettként élt, először kiskunhalasi tanyákra helyezték el szolgálni, majd évek múltán Borsosberénybe küldték egy csendes plébániára. „Csodás világ volt, a palócok szíve-lelke vallásos volt, mindenki járt hittanra” – emlékezett, ahogy arra is: az egykori elítélteknek minden lépé-

sét figyelték, bármerre járt, mindig volt a közelében egy beépített ember. Később aztán már Pestszentlőrincről hívta el a Mátyás-templomba Erdő Péter.

A díjátadót megelőző szentbeszédében Varjú Imre a szentleckéről, Szent Pál apostol Timóteushoz írt második leveléről elmélkedett. Úgy fogalmazott, a „hűséges szolgálatért esetenként megdicsér a főpásztorunk, néha kitüntetést kapunk. Ám van valami, ami itt, a Földön megfizethetetlen, és ami nem a mi érdemünk. Az, ha Pállal együtt elmondhatjuk: a jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam.” A tisztikereszt átvételekor pedig felidézte: 1956-ban nem „pesti srác” vagy „hőbörgő csuhás” akart lenni, egyszerűen tette, amit frissen felszentelt papként kötelességének érzett. A börtönben sokszor ébredt arra, hogy aznap kivégzés lesz. Ma is emlékszik a férfirra, aki halála előtt hangosan fohászzkodott: „Isten, áldd meg a magyart”. Ezt kérjük ma is, imádkozva azokért is, akik már nem lehetnek közöttünk – hangsúlyozta.

Kacsóh Dániel



### ISTENÉRT ÉS HAZÁÉRT

„Állok Istenért, Egyházért, hazáért...” MINDSZENTY - egy különleges PROFIL címmel november 4-én nyílt meg a Mindszenty Alapítvány és a Párbeszéd Háza december 23-ig ingyenesen látogatható kiállítása, mely az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából a hercegprímás történelmi szerepe előtt tiszteleg és életszentségének örökségét néhány különleges tárgyi emlék és gazdag képválogatás segítségével mutatja be. A tárgyak közül kiemelkedik a Mindszenty-hagyatékban megőrzött eredeti '56-os zászló, a legdíszesebb főpapi gallér és annak a szobornak az életnagyságú gipszmodellje, melyet Rieger Tibor a máriaremetei kegytemplom előtt kialakítás alatt álló Mindszenty térre készített. E szobor ihletője az a Rómában, 1946-ban készült fénykép, mely a vértanúságot is vállaló bíborost Krisztus-ábrázolásokhoz hasonló főpásztorként jeleníti meg.

Kovács Gergely



## HAJLÉKTALANOK ZARÁNDOKLATA RÓMÁBA, A PÁPÁHOZ

Több ezer hajléktalant vár Rómába Ferenc pápa Európa minden részéből az irgalmasság szentévében Tours-i Szent Márton november 11-i ünnepnapja alkalmából. Magyarországról közel százan indulnak útnak - a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Karitás



szervezésében. Az európai hajléktalanok vatikáni zarándokútját a Fratello (Fivér) elnevezésű, francia alapítású humanitárius egyesület szervezi, a négynapos program során a résztvevők közös imádságokon vesznek részt, megismerkednek Róma főbb nevezetességeivel. Ferenc pápa november 11-én kihallgatást tart számukra, katekézisében közvetlenül hozzájuk fordul. November 13-án, vasárnap a fedél nélküli zarándokok részt vesznek a jubileumi pápai szentmisén a Szent Péter-bazilikában.

Szentkereszty Tamás, a Máltai Szeretetszolgálat budapesti, Miklós utcai hajléktalanellátó központjának vezetője, a magyar zarándokcsoport felelőse a Magyar Kurírnak elmondta: felhívást küldtek a szervezet hajléktalanokkal foglalkozó intézményeihez szerte az országban - ők mindenütt olyan embereket választottak, akik fizikailag alkalmasak a zarándoklatra, és mivel vallásosak, örülnek egy ilyen jellegű meghívásnak.

Azóta előkészítő találkozókát tartanak. A francia szervezők azt kérték, kis, testvéries csoportokat alkossanak:

három főből áll egy csoport, egy segítő és két hajléktalan zarándok alkotja, három ilyen kis csoport alkot egy-egy kilencfős testvéri közösséget.

Kovács Krisztián ferences testvér, aki elkíséri az útra a zarándokokat, úgy véli, ez egy új, friss lehetőség, Ferenc pápa meghívása az irgalmasság szent évének koronája. A cél, hogy az életünk jobb legyen. Isten formál minket az út során, megajándékoz egymással és önmagunk újszerű látásával - buzdított.

„Egy lelkész segítségével kezdtem kimászni a gödörből egy hajléktalan-szállón, ennek az útnak a megkoronázása lesz most a zarándoklat” - vallotta az egyik felkészítő alkalmon egy férfi, aki néhány éve él fedél nélkül. Sok háttér-munka kell ahhoz, hogy valóban mindenki arra figyelhessen, ami a lelkében zajlik: válaszolhasson Isten hívására, rátaláljon a lelki békére, olyan élményekkel gazdagodjon, amelyek erőt adnak a folytatáshoz ebben - az egyre hidegebbre forduló időben - az utcán élő hajléktalanok számára különösen nehéz időszakban.

Thullner Zsuzsanna

## IMAEST A TISZTA SZERELEMÉRT, LÁNYKÉRÉSSEL

A „Tiszta szerelem! Lehetséges?” címmel meghirdetett imaestet, számos belföldi és határon túli helyszínhez csatlakozva, október 12-én a budapesti Örökimádás-templomban is megrendezte az Országos Lelkipásztori Intézet, valamint a Nyolc Boldogság Közösség.

Az imaest szentmisét, tanúságtételeket, valamint szentségimádást foglalt magában. A szentmisét celebráló Bíró László, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családreferens püspöke homíliájában Ferenc pápa krakói ifjúsági világtalálkozón elmondott beszédét idézve felhívta a figyelmet a „díványkereszténység” veszélyeire: a díványon maradván, amely a kényelmes, veszélyektől mentes vallásosság állapotát szimbolizálja, elkényelmesedünk. Ez pedig magában hordozza annak kockázatát, hogy az egyén irányíthatóvá válik, elveszíti a szabadságát. Ebből az állapotból ki kell lépni, a díványt le kell cserélnünk a bakancsra, ezért a püspök is arra buzdított, éljünk úgy, hogy nyomot hagyjunk embertársaink szívében és a társadalomban, mindezt jézusi szelídséggel. Szólt arról is, hogy a tisztaság nem pusztán lemondásról,

önmegtagadásról, hanem az egész emberi élet szabadságáról szól, a genderelmélet alapvető problémája pedig az, hogy elhibázottnak tekinti a teremtést, és felhatalmazza az embert a korrigálására. Az ember egyenlősége nem az egyformaságban, hanem a méltóságban van.

A szentmise után a Szent II. János Pál pápa testről, szexualitásról szóló tanítását valló és hirdető Testteo' (Test teológiája) mozgalom négy, húszas éveiben járó tagja, két fiú és két lány, köztük egy pár tett tanúságot. Elmondták, el kellett sajátítaniuk egymás szeretetnyelvét, és

ennek során komoly kihívást jelentett számukra megtanulni azt, miként kell a szeretetet elfogadni a másiktól, valamint azt, hogy milyen módon lehet a közöttük lévő konfliktusokat, feszültségeket kezelni. Rámutattak arra is: a közös imádság képessé tette őket arra, hogy megnyíljanak egymás számára.

Az egyik tanúságtéte fiatal megosztotta történetét arról, hogy keresztény családban nevelkedett, az általános iskolás éveit végéig biztonságos burokban élt. A középiskolai és egyetemi évek alatt azonban ez a burok már nem bizonyult ellenállóképesnek, lelki fejlődési útján meg kellett küzdenie az egocentrizmussal, a pornográf tartalmaktól való függőségi viszonytal, azzal, hogy a kapcsolata kiüresedett, az akkori párját csak a vágyai kielégítését szolgáló eszközként tekintette. Kiemelte: az imádság és a szentgyónás segített számára. Egy barátja tanácsára aztán párjával együtt elment egy Testteo's lelkigyakorlatra, amely megváltoztatta kettejük kapcsolatát. Tanúságtétele után a fiú maga mellé hívta választottját, és térden állva megkérte a kezét az imaest közössége előtt.

Ikker Eszter



## TÉVÉS SZTÁR A HIT SZOLGÁLATÁBAN

Az Alpha-kurzusok egyik reklámarca Bear Grylls, a túlélőműsorokból ismert televíziós személyiség. De hogyan lett a hajdani SAS-katonából egy keresztény evangelizációs kezdeményezés arca? Sir Michael Grylls konzervatív parlamenti képviselő fia Írországban született, nővérétől kapta a Bear (medve) becenevet. Már tizenévesen ejtóernyőzni és karatézni kezdett, 1996-ban, 22 évesen egy ejtóernyős ugrásnál balesetet szenvedett, csak egy hajszálon múlt, hogy nem bénult le egész életére. Mégis folytatta: különleges, jótékony célú projektjeinek köszönhetően egyre ismertebbé vált. 2005-ben például két társával felállították a „nagy magasságban elfogyasztott hivatalos vacsora” világrekordját: 7600 méter magasan költötték el háromfogá-

sos vacsorájukat a hőlégballon kosaráról lógó asztalnál, alkalmi öltözékben - majd ejtóernyővel folytatták útjukat.

Tévés műsort csinált, könyveket írt kalandjairól, de 2009-ben főcserkész is lett. Több interjúban rákérdeztek a kereszténységhez való viszonyára. Kiderült: imával kezdi a napjait, és rendkívül fontos számára a hite. „Megtanultam, nem vagyok elég erős magamban. Nem járok eleget templomba, de a hitem biztos, életem erős tartóoszlopa, és az erő, amely összetartja a családjunkat” - vallotta.

Élete legnagyobb kihívásának sem a Mount Everest megmászását tartja, hanem azt, amikor 25 esztendőskorában, nem sokkal az esküvője után, elveszítette példaképét, édesapját. Ebben a nehéz idő-

szakban kezdtek bele feleségével egy Alpha-kurzusba, melyről így nyilatkozott: „Nyugodt, ellazult stílusban segített felfedezni a nagy kérdéseket.”

*Turcsik István*

**Alpha**

## BUDAPESTI TÁRLAT

A Párbeszéd Házában nyílt meg október 28-án a keresztény szellemiségű alkotóművészek közösségének, az Olajág Keresztény Művészeti Társaságnak Irgalmasság című kiállítása. Sajgó Szabolcs, a Ház igazgatója bevezetőjében felvetette: miként lehetséges megvalósítani, hogy ebben a mai, rohanó világban sokak számára elérhető legyen a teljességre törekvő eszmeiség. Szerinte a kiállított művészeknek sikerült ezt megvalósítaniuk, a bennük és a világban meglévő, örök értékeket jelenítették meg a vásznon.

Jelenits István, piarista szerzetes arról beszélt, az Olajág mai, sokszínű világunkban sajátos gondolatokat, eszmeiséget képvisel. A Szentatya az idej esztendőt az irgalmasság évének nyilvánította, és ez a tárlat, ahogy a címe is mutatja, szorosan kapcsolódik ehhez. Az irgalmasság eszméjének kétféle jelentősége is van - mutatott rá. Az egyik, hogy irgalommal tekintünk a különösen nehéz sorsú emberekre, akikre jobban oda kell figyelni, biztatni, erősíteni őket.

Ugyanakkor jelenti az irgalmasság a bűnözöz való odafordulást is, meglátni benne a bocsánatra vágó embert is - folytatta. Sokan csak haragudni tudnak a bűnösre, ítélkezni felette, pedig lehet, hogy valaki éppen akkor dőbben rá saját vétkeinek a súlyosságára, ha irgalmas szívvel közelítenek hozzá, megnyitva ezzel számára az utat a lelki megtisztulás, így Isten felé is. Jelenits atya arról is beszélt: a mai művészek gyakran haraggal, indulattal közelítenek a világhoz, jajonganak vagy erőteljes vezényszavakat kiáltanak, tiltakozva valamely ellen. Ezen a kiállításon ennek nyoma sincs, itt a „csönd az, ami megállít bennünket a képek előtt, amelyek azt sugallják, gondolkodjunk el rajtuk, adjuk át magunkat annak a megszólító erőnek, mely ezekről a festményekről árad”.

*Bodnár Dániel*

## TEREMTÉSTÖRTÉNET KRÉTARAJZOKKAL

Hogyan lettünk cigányok? - A *Teremtés* című könyv a Balázs János-díjas cigány festőművész, Bada Márta krétarajzaival erre a kérdésre ad választ szövegben és képben. A Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat gondozásában megjelent könyvet október 28-án mutatták be Gödöllőn, a Szentháromság-plébánián.

A kiadvány a teremtéstörténetet dolgozza fel 35 krétarajzban, Székely János püspök utószavával, mégpedig úgy, ahogy az a cigányság körében évszázadokon át szájhagyomány útján élt, választ adva a cigányság eredetére. A kötet megszületése nem volt egyszerű: Szekeres Erzsébet textilművész, Bada Márta barátnője buzdítására születtek a rajzok, Kovács Gergelyné muzeológus támogatásával jutottak el Tarjányi Béla professzorhoz, a bibliatársulat ügyvezető elnökéhez, aki előkészítette a kiadásra a könyvet, és Juhász Judit, az Anyanyelvápolók Szövetségének elnöke találta meg az anyagi forrást a megjelenítéshez.

Hugyecz János, a Szentháromság-templom plébánosa a bemutatón a hála érzéséről beszélt, Juhász Judit pedig a magyarság és cigányság hatszáz éves együttélésének kiemelkedő irodalmi lenyomatait idézte fel. Arra hívta fel a figyelmet, mennyire keveset tudunk a



cigányság történelméről, a velünk együtt élő más kisebbségekkel összehasonlítva. Tarjányi Béla hangsúlyozta, a bibliatársulat legfőbb célja, hogy mindenkihez eljuttassák Isten Igéjét - ennek jegyében jelent meg roma nyelven korábban a teljes Szentírás.

A kezdeményezők a könyvet ajándékkul szánják: karácsonykor kívánják hitben élő, tanulásban is jeleskedő cigány gyermekeknek átadni. Megkezdték a névsor összeállítását, megszólítva a cigánysággal foglalkozó állami szervezeteket, a roma szakkollégiumokat.

*Trautwein Éva*

# Életem legnagyobb kalandja

„Felmásztam már az  
egész világ tetejére...  
De rátalálni egy egyszerű hitre?  
Ez volt életem eddigi  
legnagyobb kalandja.”

[Alpha.org.hu](http://Alpha.org.hu)

**Alpha**